

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. IV. Christus latronum medius, Iudicii formam repræsentat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Solus latro
Christum
defendit
& gloria
afficit.
1. Reg. cap. 2.
vers. 30.

nis, ab omnibus Angelis me laudari, multo jam tempore maiestatem meam intuentur, innumeris à me beneficiis affecti: illud admiratione dignius, latronem qui in agris, nemoribus, viis, velut cuncta bestia fame stimulatam transeuntes jugulabat ut prædas ageret, jam in mirrissimam ovem mutatum, ad primam pastoris vocem accurrisse, illi se subiecisse, & tamquam Deum suum jam revereri. Pater, videri poterat dereliquisse filium, aberant Angeli, fugerant Apostoli, Judæi accusaverant, Romani crucifixerant, latro solus defendit & gloria afficit. Promisit Deus: *Quicumque honorificaverit me, glorificabo eum.* Applausissimè hic prælitum; Regem ab omnibus irrisum honoravit latro quamvis exiguo tempore: mox gloriam obtinuit æternam.

Diocletiano & Maximiano in Christianos savientibus, cum ad supplicium duceretur Felix Presbyter, obviavit ei fuit Christianorum aliquis, qui cum se ultro & clarâ voce Christianum profiteretur, mox cum eodem pariter ad supplicium raptus est. Cum autem illius nomen ignorarent Christiani, Aductum vocaverunt. Nam felici Martyri velut in augmentum additus erat ad coronam. Ita Christo Morienti & ad paradysum transeunti, in ipsâ veluti viâ Aductus accessit latro, Felix in cruce societas, quæ paradysi viam tam citò tam certam reperit.

S. IV. Christus latronum medius, iudicis formam representat.

Luc. cap. 10.
vers. 30.

Beatus Lucas iter Hierichuntinum describens: *Homocidam, inquit, descendebat ab Hierusalem in Hiericho, & incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum, & plagis impeditis abierunt semivivo relicto.* E caelesti Hierusalem in vanitatis Hiericho descendit Christus, sed incidit in latrones, spoliatus & semivivus est relictus. Divinitas vitam quam perdere non potuit, retinuit, humanitas amiserit. Verò in latrones est delapsus, nam & illorum medius pendit. Objectum Christo sapius: *Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis.* Jam cum illis etiam

Luc. cap. 15.
vers. 2.

Trium societas in Golgotheo monte triplex genus hominum adumbrat: Mich. cap. 7. vers. 9.

Trium societas in Golgotheo monte triplex genus hominum adumbrat: Mich. cap. 7. vers. 9.

En igitur hominem innocentissimum, quia in latrones incidit, ut latro captus, flagris caesus, cruci affixus, satis plagarum monstrat. Non sumus, obsecro, Levitæ, neque Sacerdotes, qui transeant sine miserationis sensu; Samaritani sumus, qui videant & misericordiâ moveantur. Et ô quale spectaculum! Deus ille, orbis conditor, qui in celo adoratur, in infami signo sputis & maledictis notatur. Ipse etiam latro, insultans blasphemabat eum, & dicebat, *Si tu es Christus, salvum fac te ipsum, & nos.* Reserato celo Isaias: *Vidi, ait, Dominum sedentem super solium excelsum, & elevatum. Seraphim stabant super illud, & clamabant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus exercituum; plena est omnis terra gloria eius.* O Isaias denuo suspirat, & hunc ipsum quem vidisti Dominum, intueri. Quantum hic intuitus ab illo divertit? Non Seraphinorum ala, sed flexiles spinæ caput jam inumbrant, non jam sedet, sed pendet; non Angelorum, sed hostium, sed latronum medius; non adoratur, sed irridetur, & contumeliis vexatur ab omnibus. Non in cavo Bethlehemi sumus, qualis enim hic Joseph & Maria? Non sumus in cacumine Thabor, qualis enim hic Moyses & Elias? Verè semetipsum exinanivit. Hic oculos, hic figamus animum: nisi ad hunc aspectum superbiam in nobis

Luc. cap. 23.
vers. 39. & 43.
1. Saie cap. 6.
vers. 35.

omnem expugnemus, a quomodo est de nobis. Paulò ante Christus cum Barabbâ latrone in eamdem lancem est appensus, & vicit pondere latro. Vox populi fuit: Non hunc, sed Barabbam. At verò nos animalia ad omnem arrogantiam nata, ab omnibus coli & suspici, in omnium oculis & ore versari, omnium applausu saluari, extolli celo cupimus. Hæc humilitatis nostræ sunt specimina. Superbe cinis oculos ad Christum reflecte, alia cernes submissionis paradigmatata. Aut imitare, aut hereditati promissæ renuntia. Sed hic etiam supremi iudicii verissimam effigiem contemplerur. Christus iudex, partium duarum medius in alto cernendus, hinc celo adscribendi, illinc tartaro præcipitandi sententiam expectant. Crux ipsa tribunal est. De futuro iudicio dixerat Christus: *Tunc duo erunt in agro, unus assumetur, & unus relinquetur: duo in molâ, una assumetur, & una relinquetur: erunt duo in lecto uno, unus assumetur, & alter relinquetur.* In omnium hominum genere erunt, qui in celo recipiantur ob sancta promerita, erunt & qui erebo sepeliantur propter opera prava. *Va miseris nobis,* ait Gregorius, *qui de electione nostrâ nullam adhuc Dei vocem cognovimus, & jam in otio quasi de securitate torpemus. Debet profectò, debet in spe esse non solum securitas, sed etiam timor in conversatione, ut illa certantes foveat, & iste torpentes pungat.* Nunc igitur quisque spem jungat timori, ne & ipse inter relinquentes numeretur. In duobus his latronibus hæc iudicii forma vel oculis cernenda proponitur. Par peccatum, par supplicium, par respiciendi subsidium, exitus diversissimus. Alter, inquit Hieronymus, præcedit Petrum in paradysum, alter Iudam in infernum.

omnem expugnemus, a quomodo est de nobis. Paulò ante Christus cum Barabbâ latrone in eamdem lancem est appensus, & vicit pondere latro. Vox populi fuit: Non hunc, sed Barabbam. At verò nos animalia ad omnem arrogantiam nata, ab omnibus coli & suspici, in omnium oculis & ore versari, omnium applausu saluari, extolli celo cupimus. Hæc humilitatis nostræ sunt specimina. Superbe cinis oculos ad Christum reflecte, alia cernes submissionis paradigmatata. Aut imitare, aut hereditati promissæ renuntia. Sed hic etiam supremi iudicii verissimam effigiem contemplerur. Christus iudex, partium duarum medius in alto cernendus, hinc celo adscribendi, illinc tartaro præcipitandi sententiam expectant. Crux ipsa tribunal est. De futuro iudicio dixerat Christus: *Tunc duo erunt in agro, unus assumetur, & unus relinquetur: duo in molâ, una assumetur, & una relinquetur: erunt duo in lecto uno, unus assumetur, & alter relinquetur.* In omnium hominum genere erunt, qui in celo recipiantur ob sancta promerita, erunt & qui erebo sepeliantur propter opera prava. *Va miseris nobis,* ait Gregorius, *qui de electione nostrâ nullam adhuc Dei vocem cognovimus, & jam in otio quasi de securitate torpemus. Debet profectò, debet in spe esse non solum securitas, sed etiam timor in conversatione, ut illa certantes foveat, & iste torpentes pungat.* Nunc igitur quisque spem jungat timori, ne & ipse inter relinquentes numeretur. In duobus his latronibus hæc iudicii forma vel oculis cernenda proponitur. Par peccatum, par supplicium, par respiciendi subsidium, exitus diversissimus. Alter, inquit Hieronymus, præcedit Petrum in paradysum, alter Iudam in infernum.

Suppliciorum omnium summum est cum obstinato latrone sic abjici. Utrique gratia divina præstò fuit, illi efficax, ut in Theologorum scholis loquuntur, huic sufficiens; potuisset servari, si voluisset, sua culpâ perit. Cur autem, inquit, non utrique dedit gratiam efficacem? Ad hæc talia illud Augustini semper ingero. Iudicia Dei possunt esse occulta, injusta esse non possunt. Noli investigare, si non vis errare. Hi latrones velut duo bajiuli Borrum vitæ junctâ operâ portabant. Ille qui præcessit, nec borrum vidit, nec dulcedinem ejus gustavit, alter vidit & gustavit, quoniam suavis est Dominus.

Hoc autem obstinatæ mentis cruciarius omnes moneat: Ne procrastina. Heu quot millia hominum latronem alterum in sui ruinam trahunt quotidianis procrastinationibus? Nec cogitant temerarii, unum illum è tot centenis millibus sub ultimum vitæ finem serbò respuisse, diem illum singularis misericordiæ fuisse, omnia ceteroqui facilia, in extremis reddi difficillima; unum quidem è duobus paradiso donatum, alterum ad inferos dejectum. Utriusque rigido fatali Christus & Christi Mater aderat, effusus Christi sanguis recens fuerat, prodigia & miracula in aperto erant, reserata invitaverat salutis via. Nec hilum movebatur obstinatus; surdus ac cæcus obiit & perit. Quam bene Ambrosius, *Rapiamus, inquit, & festinemus, nam pascha non inducatur nisi festinanter. Regnum celorum vim patitur, & videntur rapiunt illud: rapuit bonus, neglexit malus. Naviga ergo, naviga, quisquis es, naviga, dum tibi flant zephyri: occasione commodam distulisse semper obviavit; ponendi tempus neglexisse multò magis semper nocuit.*

Joannes Xiphilinus Patriarcha Constantinopolitanus, ut eadæmonis mores perfidissimos detegeret, ita, inquit, pacificetur diabolus. Da mihi diem hodiernum, Deo crastinum; mihi tempus præsens, Deo futurum, ut ita tardantes & procrastinantes abripiat. Non negamus Manassen impium senem obiisse, sed & hoc asserimus, Ammonem libidinosum juvenem sublatum. Summa vitæ iactura, dilatio. Differre honesta semper seruum ac noxium. *Idcirco, Hodie si vocem Domini audieris, noli obdurare corda vestra. Ah, noli! Hodie est, dum vita*

vita est. Patet ostium, licet ingredi. Pœnitebit, sed forsani nimum serò, pœnitentiam ditulisse. Paradisi claves jam in proparulo sunt, nemini negantur seriò pœniti. Paradisus tribus omnino clavibus est referendus. Hæc illarum nomina sunt: Accusatio sui, Resignatio sui, Perseverans Tolerantia. De singulis pauca.

§. V. De primâ paradisi clave.

Prima, Accusatio sui. Latro paradisi civis, Nos quidem iuste, inquit, nam digna factis recipimus. Jobus non solâ patientiâ, sed sui accusatione quoque laudatissimus, Si abscondi, ait, quasi homo peccatum meum, & celavi in sinu meo iniquitatem meam. Pulcherrimè hac de re Gregorius, Videatur, inquit, vir iste culibet magnus in virtutibus suis, mihi certe sublimis apparet etiam in peccatis suis. Mirentur in eo qui volunt castitatis continentiam, mirentur integritatem justitiam, mirentur viscera pietatis: ego in eo non minus admiror confessionem humilissimam peccatorum, quam tot sublimium gesta virtutum. Scio enim quod per infirmitatis verecundiam perurumque gravioris est certaminis commissa peccata proderet, quam non admissa vitare: & unumquodque malam quamvis robustius vitaret, tamen humiliter proditur. Indicia vera confessionis sunt, si cum quisque se peccatorem dicit, id de se dicenti etiam alteri non contradicit. Scriptum est: Justus in principio accusator est sui. Quod si superbe defendimus, liquet, quia peccatores nos ex nobis sicte dicebamus. Vir de summo opere curandum est, ut mala que fecimus, & sponte fateamur, & hæc aliis arguentibus non negemus. Superbia quippe vitium est, ut quod de se fateri quisque quasi sua sponte dignatur, hoc sibi dici ab aliis dedignetur. Sed utilitissimum humane gentis vitium est, audendo peccatum committere, commissum negando abscondere, convictum defendendo excusare. Si Adam humiliter se accusasset, à paradiso non exulasset; excusando culpam non delevit sed auxit. Quam raro auditur illud? Ego quidem iuste, nam digna factis recipio. Boni se ipsos, improbi non se reprehendant, sed alios. Peccatum peccato addit, qui culpam quam fecit, patrocinia defensionis adjungit.

A culpâ nostris omne malum nostrum oritur: sed hoc quotidianum diaboli vastramentum est, ut culpam causas modò male fortunæ, modò concitiorum naturæ, jam illis, jam istis hominibus adscribamus. Perquam rara vox auditur: Nos quidem iuste. Culpam omnes tegimus, nec admitimus nomen factorum rei. Jam quantæ excusationes in omni crimine? Imò & rationibus etiam propugnare malè facta conamur. Quid? quod virtutis nomen non raro vitis indamus? Nonnumquam, quod deterius, gloriamur etiam in rebus pessimis. Quod si quis verum crimen objiciat etiam palam factum, indignamur, & in iras confurgimus, & sæpe capulo manus propior quam confessioni. Non erubescimus aures, oculos, manus medicorum in erubescendis morbis: tantus nos amor vitæ tenet, & animi vulnera detegere reformidamus, aded nos æterna mors non terret. O quanti solo pudore malo perierunt æternum! poterant æternum vivere unâ confessione: pudor noxius retrahit. Pudorem nociturum exiit latro, delicta palam fassus, quò facilius veniam mereretur, nec delicta tantum, sed & pœnam illis debitam iuste se pati confessus. Hic suos quisque motes excutiat: num erroris suos fateatur an negat; damnet an defendat; vituperet an laudet; oderit an amet. Suimet accusationem in latrone reperiet; qui scelera sua damnavit palam, laudavit innocentiam Christi.

Rex Balac Israël hostis, omnibus contendit virtus, ut Balaam Magus Israël devotionibus & carnibus malediceret. At verò Deus Balaamo præcipiens est. Quid, obsecro, Deus suo populo timet ab execratione magi? Anastasius Nicænus eruditè hoc edisserens, Assidue, inquit, populus peccabat; idcirco pœne etiam

assidue puniebatur. Ne verò diceret originem punitio- nis esse imprecationem vatis, non permisit illum Deus malè im- malè imprecari. Stipendia peccati mors, & omnis comita- tus mortis. Nos igitur acculemus nos ipsos, & culpas nostras; ita prævertemus diabolum accusatorem fra- trum. Hæc prima & serè unica pœnitentiæ lex est: Ac- cufare seipsum.

Ruffinus Aquilensis memorat ad Pœmenem Ab- batem venisse qui rogaret, ea sibi verba interpretare- tur: Omnia munda mundis. Cui Pœmen: Qui dicti hujus notionem caperet, omni re creatâ inferiorem se crede- ret. Cui frater, Et quomodo, inquit, homicidâ me de- teriorem censeam? Cui denuo senex: Non occidisti alium? suam ipsius animam jugulasse nequius est. Nec- dum vim dicti cepit. Cui Pœmen denique, Hæc sola, inquit, justitia est hominis, ut seipsum reprehendat. Tunc enim justus est, cum sua peccata condemnat. In- de fuit qui diceret, Virutes aliquo diverfantur apud me; sola emanet sui accusatio. Hæc prima paradisi clavis est: Nos quidem iuste.

§. VI. De alterâ paradisi clave.

Alterâ, Resignatio sui in manus Dei ad præmium & ad supplicium. Domine, memento mei. Bernardus æstuante affectu, Vtrumque es mihi, ait, Domine Jesu, & speculum patiendi, & præmium patientis. Tu caput meum post victoriam coronas, sive quia pugnantem te spectro, sive quia ex- pectò non solum coronantem, sed & coronam. Trabe me post te, libenter te sequor, libentius fruor. Si sic bonus es Domine sequentibus te, qualis futurus es consequentibus? Illi ergo fida- mus toto pectore; quò major fiducia, hoc melior resignatio. Arnoldus Carnotensis ad eandem nos fida- ciam animans, Sit qui invocet, inquit, erit qui exaudiet; sit qui pœniteat, non deerit qui indulgeat. Dum halitus in nobis superest, pes etiam sit cum plenâ sui resignatione, uti certè latro divinis nutibus se totum tradidit. Quod Gregorius singulariter commendans, Nihil, inquit, in eo præis liberum, nisi cor & lingua remanserant. Inspirante Deo totum illis obtulit, quod in se liberum invenit. Ille qui ta- lis ad crucem venit ex culpâ, ecce qualis à cruce recedit ex gra- tiâ. Confitebatur Dominum, quem videbat secum humanâ in- firmitate morientem, quando negabant Apostoli eum, quem miracula viderant divinâ virtute facientem. Huic igitur Do- mino, quem inter tot negantes publicè confessus est re- gem, totum se tradidit.

Subinde lis suavissima inter amicos oritur: ille rem mutuam vult reddere, iste recusat accipere, cum affa- bili hoc dicto: Bonâ manu possidetur. Quidquid offerimus Deo, velut in Dei manu reponentes, id omne summâ securitate munimus: ab optimâ manu tenetur, quidquid Deo committitur. Promissum Christi est: Et non rapiet eas quisquam de manu meâ.

Non ignota vox dilecti est: Quid magis à te requiro, imit. Chri- quam ut te studeas mihi ex integro resignare? Quidquid præ- ter te ipsum das, nihil curo; quia non quero datum tuum, sed te. Offer te mihi, & da te totum pro Deo, & erit accepta oblatio. Si autem in teipso steteris, nec sponte te ad voluntatem meam obtuleris, non est plena oblatio, nec integra erit inter nos unio. Igitur omnia opera tua præcedere debet spontaneâ tui ipsius in manus Dei oblatio.

Homo divinæ voluntati ad nutum obsequens, & ve- ro nomine Resignatus ita semper & in rebus omnibus erit turbatissimis loqui solet: Si ita tibi visum, Domine, ita fiat. Si quid à te petam noxii, nega mihi. Tu nôsti quid in rem meam magis expediat; age mecum prout volue- ris. Da, quod vis, & quantum vis. In manu tuâ sum ut pila, huc illuc & quacumque placuerit, me mitte. Ho- notem tuum spectro, non meum; tibi vivere desidero, non mihi. En ego servus tuus ad omnia paratus. Neque nescio tuam pro me providentiam, mi Deus, dies no- stræque jugiter multo magis vigilare, quam meæ omnes

Israël
Rem. cap. 6.
vers. 2.
Apo. c. 12.
vers. 10.
Ruffin. Ag.
n. 131. apud
Rufveid.
Pelag. c. 15.
num. 3.
Tir. cap. 1.
vers. 15.
Bernardus
Luc. cap. 23.
vers. 42.
Bernard.
serm. 47. in
Cant. med.
mibi p. 922.
Arnold.
tract. 7. de
verbis Do-
mini
Greg. lib. 18.
Moral. c. 25.
mibi p. 723.
Ioan. c. 10.
vers. 28.
imit. Chri-
stil 4. c. 8.
n. 1. & 2.
Locutio
hominis
ad divinâ
voluntatem
resignati.

Tres cla-
ves quibus
paradisus re-
feratur:
1. Accusa-
tio sui.
2. Resigna-
tio sui.
3. Perseve-
rans toleran-
tia.
Ergo
premi-
dicitur
effugit.
Matt. 23.
vers. 41.
cap. 31.
vers. 12.
Matt. 23.
vers. 10.
Luc. 12.
vers. 31.
Gregorius
ad Pœmenem
Abbatem
latrone
perierunt
æternum
poterant
æternum
vivere
unâ
confessione:
pudor
noxius
retrahit.
Pudorem
nociturum
exiit
latro,
delicta
palam
fassus,
quò
facilius
veniam
mereretur,
nec
delicta
tantum,
sed &
pœnam
illis
debitam
iuste
se
pati
confessus.
Hic
suos
quisque
motes
excutiat:
num
erro-
ris
suos
fateatur
an
negat;
damnet
an
defendat;
vitupe-
ret
an
laudet;
oderit
an
amet.
Suimet
accusationem
in
latrone
reperiet;
qui
scelera
sua
damnavit
palam,
laudavit
innocentiam
Christi.
Noli,
ait,
ire
cum
illis,
neque
maledicas
populo;
quia
benedictus
est.
Cur
Deus
non
per-
miserit
po-
pulo
peccat;